

ΑΓΟΡΑ ΣΠΑΝΙΩΝ ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΗΜΩΝ

Μια εναλλακτική μορφή επένδυσης στην πολιτιστική κληρονομιά

Αν αναζητούμε κάποιον εναλλακτικό τρόπο για να τοποθετήσουμε μέρος των διαθέσιμων κεφαλαίων μας, μπορούμε να στραφούμε στο Χρηματιστήριο των Σπάνιων Γραμματοσήμων. Όπως σε κάθε αγορά, έτσι και σε αυτήν υπάρχουν οι σταθερές και αποδοτικές επενδύσεις, το ζήτημα είναι όμως πώς τις ανακαλύπτει κανείς και τι εφόδια χρειάζεται για να μπορεί να κινηθεί με σιγουριά για να έχει κέρδος.

Ποιες, λοιπόν, είναι οι πιθανότητες να έχουμε σκεφτεί ότι τα σπάνια γραμματόσημα είναι μια αγορά σε άνθηση και είναι, επίσης, ένα μέρος για να τοποθετήσουμε τα προς επένδυση χρήματά μας;

Μπορούμε να εκπλαγούμε όταν μάθουμε ότι τα γραμματόσημα αποτελούν την αγαπημένη μορφή επενδύσεων του δισεκατομμυριούχου των ομολόγων Bill Gross της Pimco. Κατά τη διάρκεια της ζωής του, ο Gross έχει επενδύσει, σύμφωνα με πληροφορίες, μεταξύ 50 και 100 εκατομμυρίων δολαρίων για την αγορά γραμματοσήμων.

Του Σπύρου Παπαθανασίου

Neapolis University Pafos

Αυτό δεν είναι ένα ασήμαντο κομμάτι των 2,2 δις δολαρίων της περιουσίας του. Τα γραμματόσημα ήταν μεταξύ των πιο κερδοφόρων επενδύσεων του Gross. Σε μια φιλανθρωπική δημοπρασία το 2010, ο Gross πούλησε ένα μικρό μέρος της συλλογής γραμματοσήμων για τέσσερις φορές πάνω από το κόστος του, ενώ θεωρεί την επένδυση σε σπάνια γραμματόσημα "καλύτερη από ότι η χρηματιστηριακή αγορά."

Δεν είναι μόνο ο Gross που θεωρεί ότι τα σπάνια γραμματόσημα είναι μια θαυμάσια τοποθέτηση να βάλει κάποιος τα χρήματά του. Τουλάχιστον το ένα τρίτο των περίπου 60 εκατομμυρίων συλλεκτών γραμματοσήμων σε ολόκληρο τον κόσμο είναι Κινέζοι. Άλλο ένα τρίτο βρίσκονται αλλού στην Ασία. Σύμφωνα με την έκθεση Hurun, το

64% των Κινέζων εκατομμυριούχων πρόκειται να επενδύσουν σε προϊόντα πολυτελείας, κυρίως σε σπάνια γραμματόσημα. Με τόσα πολλά χρήματα που παίζονται τα σπάνια γραμματόσημα διαθέτουν πλέον εξέχουσα θέση στο δείκτη Knight Frank Luxury Goods Index. Τα σπάνια γραμματόσημα είχαν τη δεύτερη καλύτερη απόδοση στη κατηγορία πολυτελών περιουσιακών στοιχείων του ανωτέρω δείκτη για πάνω από δέκα χρόνια. Μόνο τα κλασικά αυτοκίνητα είχαν καλύτερες επιδόσεις.

Γιατί να επενδύσουμε σε γραμματόσημα

Τα σπάνια γραμματόσημα προσφέρουν μια τριπλέτα χαρακτηριστικών όπως της διαφοροποίησης, της σταθερότητας και των σημαντικών

προοπτικών ανόδου. Κατ' αρχάς, τα σπάνια γραμματόσημα έχουν μικρή συσχέτιση με οποιεσδήποτε εισηγμένες μετοχές στην αγορά κινητών αξιών. Δεύτερον, είναι απρόσβλητα στις εναλλαγές των διαθέσεων της συνολικής αγοράς, προσφέροντας σταθερές αποδόσεις πάνω στους κύκλους της αγοράς.

Δεν είναι, λοιπόν, περίεργο τα σπάνια γραμματόσημα να κερδίζουν ως μια αξιόπιστη κατηγορία περιουσιακών στοιχείων προς επένδυση.

Τώρα μπορούμε να παρακολουθήσουμε την απόδοση των τιμών από σπάνια γραμματόσημα ακριβώς όπως μπορούμε να κάνουμε με οποιεσδήποτε χρηματιστηριακή αγορά. Με έδρα το Λονδίνο η Stanley Gibbons Ltd προσφέρει τους GB30 και GB250 δείκτες που παρακολουθούν

τις αποδόσεις τιμών στα σπάνια γραμματόσημα. Αυτά είναι διαθέσιμα στο Bloomberg Financial Professional.

Πώς να επενδύσουμε στα γραμματόσημα

Οι επενδυτές γραμματοσήμων γνωρίζουν ότι το 99% όλων αυτών που έχουν εκδοθεί σε όλον τον κόσμο δεν έχουν επενδυτικό ενδιαφέρον. Ο Bill Gross λέει ότι πραγματοποιεί τόση ανάλυση αναφορικά με τις επενδύσεις σε γραμματόσημα, όπως κάνει και για μια επένδυση σε οποιοδήποτε άλλο περιουσιακό στοιχείο. Με την παρακολούθηση του ιστορικού διαγράμματος των τιμών των σπάνιων γραμματοσήμων σε δημοπρασίες, ο Gross έχει δημιουργήσει μια σημαντική βάση τιμών που υποστηρίζουν όλες τις αποφάσεις του σε επίπεδο αγοράς και πώλησης. Έτσι, χρειάζεται πολύ ανάλυση και εμπειρία για να επενδυθούν τα χρήματα στο σωστό 1% της αγοράς.

Ο Δείκτης Stanley Gibbons GB250 (Ticker: STGIGB25) παρακολουθεί την απόδοση των κορυφαίων 250 γραμματοσήμων που έχουν επενδυτικό ενδιαφέρον (Investment Grade). Κατά τη διάρκεια των ετών 2004-2014 ο δείκτης δείχνει ένα ετήσιο ποσοστό αύξησης της τάξης των 11,78%. Ο δείκτης αυτός έχει πράγματι ποτέ δεν μειώθηκε, δείχνει ένα ετήσιο ποσοστό αύξησης της τάξης του 13,14%.

Ο Δείκτης GB30 Rarities Index (STGIGB30) έχει δείξει ένα ετήσιο ποσοστό αύξησης της τάξης του 10% για τα τελευταία 40 χρόνια όταν οι περισσότερες άλλες κατηγορίες περιουσιακών στοιχείων ήταν σε ύφεση. Ο δείκτης GB30 Rarities Index, εξετάζει τις επιδόσεις των καλύτερων γραμματοσήμων στην αγορά, και σημείωσε άνοδο 74% , τα τελευταία έξι χρόνια μετά την ύφεση, ενώ οι χρηματαγορές δεν σταμάτησαν να κλυδωνίζονται. Σύμφωνα με τον Stanley Gibbons, ο Δείκτης GB30 Rarities δεν έχει ποτέ πέσει σε αξία κατά τα τελευταία 60 χρόνια. Κατά τη διάρκεια του κραχ του 2008, ο GB30 κέρδισε στην πραγματικότητα 38,6%. Συνολικά, ο δείκτης GB30 έχει παρουσιάσει μια μέση ετήσια απόδοση της τάξης του 10,27% από το 1998. Ο δείκτης γραμματοσήμων SG100 είναι σχεδιασμένος ώστε να παρέχει ένα οριστικό μέτρο των συνολικών επιδόσεων της αγοράς και συμβάλλει στη μέτρηση μεμονωμένων αυξήσεων των τιμών. Ο δείκτης βασίζεται σε πωλήσεις ιδιωτών αλλά και τιμές δημοπρασιών για τα 100 πιο συχνά διαπραγματεύσιμα γραμματόσημα στον κόσμο. Έχει καταγραφεί μια σωρευτική αύξηση της τάξης του 89,7% από την έναρξή του, το 2000.

Γιατί να επενδύσουμε σε σπάνια γραμματόσημα

Ουσιαστικά αποτελεί μια απτή κατηγορία περιουσιακών στοιχείων πολιτιστικής κληρονομιάς.

Τα σπάνια γραμματόσημα μπορεί να παρέχουν μια καλή επιλογή αναφορικά με την διαφοροποίηση ενός χαρτοφυλακίου ή για μακροπρόθεσμο προγραμματισμό των επενδύσεων. Αυτό διότι είναι (σχεδόν) πλήρως ασυσχέτιστα με τις άλλα περιουσιακά στοιχεία και είναι σταθερά. Πράγματι τείνουν να ξεπεράσουν τις διακυμάνσεις της συνολικής αγοράς. Συνεπώς, μπορούν να προσφέρουν μια εξισορρόπηση στο χαρτοφυλάκιο μας έναντι των διακυμάνσεων των αγορών.

Η αγορά γραμματοσήμων καθοδηγείται κυρίως από το νόμο της προσφοράς και της ζήτησης. Αυτή η μορφή ενεργητικού ζητείται όλο και περισσότερο από εύπορους συλλέκτες, (που τροφοδοτείται περαιτέρω από το ενδιαφέρον στις αναδυόμενες αγορές) και θεωρείται επένδυση. Επίσης, τα σπάνια γραμματόσημα έχουν την τάση να διαφυλάττουν την αξία τους διαχρονικά ενισχύοντας το χαρτοφυλάκιο και αποτελούν μια ποιοτική επένδυση που βρίσκεται σε ανοδική τροχιά.

Βεβαίως, όπως και με κάθε άλλη μορφή επένδυσης, όσοι ασχολούνται θα πρέπει να προσέχουν. Συχνά, οι άνθρωποι πιστεύουν ότι αυτού του είδους οι επενδύσεις έχουν περισσότερη διαφάνεια και μικρότερη περιπλοκότητα από τις παραδοσιακές επενδύσεις. Στην πραγματικότητα η επένδυση σε συλλεκτικά περιουσιακά στοιχεία έχει χαλαρότερο κανονιστικό πλαίσιο και μπορεί

να αποδειχτούν δύσκολα ρευστοποιήσιμα. Παράλληλα, το είδος των επενδύσεων είναι δυσκολότερα κατανοητό αν δεν διαθέτεις υψηλό βαθμό γνώσης του αντικειμένου και εσωτερική πληροφόρηση.

Από την άλλη πλευρά, οι αποδόσεις των συλλεκτικών γραμματοσήμων μπορεί να αποδειχτούν πολύ υψηλότερες από τις αποδόσεις των χρηματιστηρίων. Σύμφωνα με στοιχεία των New York Times, οι μετοχές του δείκτη S&P 500 είχαν την υψηλότερη ετήσια απόδοση (κατά μέσο όρο) 8,4% την εικοσαετία 1948-1968 και δεύτερη καλύτερη εικοσαετία το διάστημα 1979-1999 με ετήσια απόδοση 8,2%. Βεβαίως υπάρχει έντονη μεταβλητότητα στις αγορές, ενώ μεγάλη σημασία έχει πότε κανείς εισέρχεται και πότε εξέρχεται από το χρηματιστήριο. Η χειρότερη εικοσαετία για τους επενδυτές του S&P 500 ήταν το διάστημα 1961-1981 με αρνητική απόδοση των επενδύσεων (κατά μέσο όρο) 2% τον χρόνο. Σε κάθε περίπτωση, η απόδοση είναι η άλλη πλευρά του ρίσκου.

Τέλος, δεν πρέπει μόνο να επενδύουμε μόνο για τις αποδόσεις, αφού αγοράζουμε ένα κομμάτι της πολιτιστικής κληρονομιάς, της τέχνης και της κοινωνικοοικονομικής ανάπτυξης. Ο Βόλφγκανγκ Γκαίτε διατείνεται ότι η επιστήμη και η τέχνη ανήκουν σε όλο τον κόσμο, και μπροστά τους εξαφανίζονται όλα τα σύνορα.

